

MASneep, 2020/2021

Liturgie

Psalm 118: 8, 10

Psalm 40: 3

Gezang 15: 1, 2

Psalm 139: 1, 11 (na belijdenis van geloof)

Gezang 36: 1, 2, 3

Schriftlezing: Hebr. 10: 1-14

Tekst: **HC Zondag 30**

Geliefde gemeente van onze Heere Jezus Christus,

Nog niet zo lang geleden riep de Paus alle christenen over heel de wereld er toe op, om gezamenlijk op hetzelfde moment, het 'onze Vader' te bidden. Misschien heeft u het gehoord, of er zelfs aan meegedaan. Als we de geluiden zo om ons heen horen in de media, hebben velen het als verbindend ervaren in deze tijd van crisis.

Dan is de taal van onze Catechismus van een heel andere orde, wanneer het gaat om de verschillen tussen het avondmaal van de HERE, en de pauselijk mis. En waar in het slot van het antwoord een stevig oordeel klinkt: de mis is dus in de grond van de zaak, niets anders dan een verloochening van het enig offer en lijden van Jezus Christus, en een vervloekte afgoderij.

Een vervloekte afgoderij is dat niet erg sterk gezegd? Wie zit daar vandaag nog op te wachten? Is dat niet de taal van 450 jaar geleden, waarvan we zegge, begrijpelijk toen, maar wij zouden dit vandaag niet meer op zo'n manier formuleren.

Moeten wij vandaag de dag inderdaad niet veel meer moeten kijken naar dat wat ons verbindt.

Vervloekte afgoderij is een paar maanden later na het opstellen van de eerste versie van de Catechismus in 1563 toegevoegd. Omdat het concilie van de Roomse kerk in de tussentijd meerdere vervloekingen uitsprak, niet alleen over de leer van de reformatie, maar ook over hen die deze leer aanhingen.

Toch gemeente, wanneer wij beseffen dat de roomse mis nog steeds het hoogtepunt is waar het in de Roomse kerk om draait. En de Roomse kerk in de kern nog steeds achter deze grote dwaling staat.

Begrijpt u ook dat het alleen **daarom al** voor ons nog steeds actueel is. En kunnen wij van deze sterke bewoordingen, waarin de dwaling van de Roomse kerk, als het gaat om de pauselijk mis, veroordeeld wordt, niets afdoen.

En juist als daar vandaag de dag tussen protestanten en rooms katholieken steeds meer toenadering lijkt te komen, is het belangrijk dat wij goed blijven onderscheiden waar het heilig avondmaal en de mis van elkaar verschillen.

Waarom is dat zo'n belangrijk punt?

Omdat dit alles te maken heeft met de oneindige rijkdom van het offer van Christus.

En wie aan Zijn offer zit, die zit aan de Persoon Christus zelf. Dat was in 1563 zo, en het is vandaag nog steeds zo.

En **daarom** een vervloekte afgoderij, omdat er nogal wat op het spel staat. En dan gaat het er vanmiddag niet alleen maar om gemeente, om de juiste Schriftuurlijke inhoud van het avondmaal weer helder voor ogen te hebben. Ja, ook dat.

Maar vooral dat u ook weer opnieuw gelovig rust, in dat enige offer van Christus Jezus, dat Hij zelf éénmaal aan het kruis volbracht heeft. Dat is waar het avondmaal u van verzekeren wil. Hoort u maar.

Thema: Het avondmaal en de avondmaalsganger rusten beiden in Christus' ene offer

1. Het avondmaal en Christus' offer

2. De avondmaalsganger en Christus' offer

1. Het avondmaal en Christus' offer

De Catechismus begint eerst met het avondmaal. De Schriftuurlijk rijkdom komt voorop. Het onderwijs van de Catechismus is zo opgebouwd dat tegenover de Schriftuurlijke rijkdom van het avondmaal, de grote dwaling van de pauselijke mis wordt gezet. Laten we beiden maar één voor één bij langslopen.

Het avondmaal verzekert ons in de eerste plaats ervan:

- ⇒ Dat wij volkomen vergeving hebben van al onze zonden, door het enig offer van Jezus Christus, dat Hij zelf éénmaal aan het kruis volbracht heeft.
- ⇒ Daartegenover staat wat de mis leert namelijk, dat de levenden en de doden, alleen dan door het lijden van Christus vergeving van zonden hebben, indien dagelijks door de priesters in de mis voor hen geofferd wordt.

Volkomen vergeving, enig offer van Jezus Christus, dat Hij eenmaal aan het kruis volbracht heeft.

Hoort u hoe heerlijk volledig, allesomvattend, definitief, Christus werk is. Zijn ene offer. Christus is maar één keer gekruisigd.

Zijn ene offer op Golgotha, voor eens en altijd gebracht, waardoor Hij hen die geheiligd worden, tot in eeuwigheid volmaakt, zegt de Hebreeën schrijver.

Dat is nu waar de gelovige in het avondmaal van verzekerd wordt. Dat Christus' ene offer alles bevat wat ik nodig heb.

Ik kan rusten in Christus werk, want Zijn werk is volkomen. Avondmaal vieren is o.a. ook rusten in Zijn werk. Christus ene offer is waar het avondmaal zelf ook in rust en naar verwijst en van verzekerd, in de tekenen van brood en wijn.

Juist in het avondmaal wil de HERE ons daar telkens bij bepalen, van verzekeren. Christus alleen, die gestreden heeft tot in de dood voor mij. Het avondmaal wil niet anders zijn dan tot versterking en tot diepe troost.

Daartegenover staat de armoede van de mis. Waarbij de priesters elke dag Christus offeren voor levenden en doden. Ook voor doden. Je hebt ook dodenmissen. Voor

gestorven gelovigen die nog niet helemaal gezuiverd zijn. En die kennelijk niet voldoende rusten kunnen in Christus ene offer. Elke dag weer wordt volgens de roomsen het werk van de verlossing voor hun ogen voltrokken in de mis.

In de ogen van de roomsen is het kruisoffer en het offer van de Eucharistie één en hetzelfde offer. Wat alleen verschilt is de wijze van geofferd worden: bloedig op het kruis, onbloedig in de Eucharistie.

Daarom kent de Roomse kerk ook een tafel, maar dan in de vorm van een altaar. Waarop het volbrachte werk van Christus elke dag weer opnieuw tegenwoordig gesteld, herhaald moet worden, omdat er anders geen vergeving van zonden is.

Maar het offer van Christus daar hoeft niets meer bij. Daar kan niets meer bij. Dat hoeft niet aangevuld te worden van onze kant, van de kant van de priesters.

Gemeente, hoe zou je onder de mis kunnen zitten, zonder niet diep verdrietig te worden over wat daar gebeurt.

Maar we moeten vanmiddag niet alleen bij de mis blijven staan, ook dichterbij komen. Want, zit daar in de mis niet iets in wat het hart van ons allemaal raakt. Ons van nature zondige, verdorven hart. Juist omdat het niet naar Gods Woord is.

Als Christus offer volmaakt en volkomen is. En dat is het! Dan betekent dat ook dat er van u en van jou en mij geen één offer aangedragen kan worden wat bijdraagt aan onze zaligheid.

Niets in jezelf, geen eigen verdiensten. Alleen de verdiensten van Christus.

Onverdiende zaligheeden heb ik van mijn God genoten. Ik roem in vrije gunst alleen.

Niets van mijzelf.

En daarom ook in Christus **alles** ontvangen.

Dat is nu het wonder van genade. Van het Evangelie.

Alleen in Hem vinden wij zekerheid van de vergeving van de zonden, en zo ook de vreugde, ook van het avondmaal dat ons juist daarvan verzekerd. Door het werk van de Heilige Geest.

In de tweede plaats verzekert het heilig avondmaal de gelovige ervan:

- ⇒ Dat wij door de Heilige Geest ingelijfd worden bij Christus, die nu naar Zijn menselijke natuur niet op de aarde is, maar in de hemel aan de rechterhand van God Zijn Vader en daar wil Hij door ons aanbeden worden.
- ⇒ Daar tegenover leert de mis dat Christus lichamelijk in de gedaante van brood en wijn aanwezig is en daarom ook in die gedaante aanbeden moet worden.

Volgens de leer van de mis wordt het brood echt in het lichaam van Christus veranderd. En wordt de wijn echt zijn bloed.

Daarom mag ook alleen de priester uit de beker met wijn drinken, want stel je toch voor dat iemand en druppel wijn zou morsen, dan mors je met Christus bloed.

Daarom ontvangen de mensen veiligheidshalve alleen de ouwel.

Dat gaat in de mis dan zo ver dat de geconsecreerde, de geheiligde hostie, met de grootste zorg wordt bewaard, in dat wat zij de tabernakel noemen, en waar de mensen dan ook voor neerknielen en aanbidden. Ook dat is een verloochening van Christus.

Ja zegt iemand maar de roomsen bedoelen daarmee toch om Christus te aanbidden die lichamelijk in de gedaante van brood en wijn aanwezig is. Daar zit toch een goede bedoeling achter.

Ja, maar niet wat mensen bedoelen, maar wat God beveelt is beslissend in hoe wij Hem moeten aanbidden. Daarom vervloekt de Heidelbergse Catechismus ook alleen deze dwaalleer van de mis en niet zoals de concilie van Trente deed: die mensen vervloekte.

Maar hoe zit het dan met de aanwezigheid van Christus in het avondmaal.

Is Hij dan afwezig. Nee, dat niet.

Maar het gaat in het avondmaal niet letterlijk om Christus aanwezigheid. Om Zijn lichamelijke aanwezigheid.

Christus is in het avondmaal aanwezig niet in het brood en in de wijn, zoals de roomse mis dat leert, maar Hij is aanwezig door Zijn Heilige Geest, en dan ook daadwerkelijk. Door de Heilige Geest ingelijfd worden bij Christus.

In het avondmaal wordt daadwerkelijk gemeenschap geoefend met Christus. Dat is een heerlijke, een diepe en rijke werkelijkheid die de kerk belijdt. Met Hem verbonden Zijn door het geloof. Hoe heerlijk.

Rusten in Zijn volbrachte werk. Rust vinden bij Hem, bij de Persoon en in het werk van de Here Jezus Christus.

En daarom Hem dáar aanbidden waar Hij nu is.

En dan wijst de Schrift ons ook de weg bij het zoeken naar Christus, wijst ze ons naar boven, waar Christus zit aan de rechterhand van God. Want, Hij is het Middelpunt.

Daarom klinkt het ook elke keer als wij het avondmaal vieren de oproep in het slot van het formulier vlak voor de viering: dat wij niet op de tekenen van brood en wijn moeten blijven zien, maar de harten omhoog. Op Jezus Christus zien, die in de hemel zit aan de rechterhand van God voor u pleit.

Daar moeten we ons hart op richten.

Met heel mijn onrustige hart rusten, niet alleen in de gekruisigde, maar ook in de opgestane, in de verheerlijkte Christus.

Rusten in Hem, die in de hemel zit en niet rust voordat Hij al de Zijnen tot Zich heeft genomen. En hen daarom in dit leven wil hebben aan Zijn tafel, waar Hij de Zijnen voedt en verkwikt, en sterkt, door Zijn Heilige Geest.

Wat hebben wij dat toch nodig in dit leven vol onrust, de onrust van de zonden ook.

Wat hebben wij het nodig gemeente het avondmaal. Heeft u het al gemist?

Vanmiddag zouden wij het vieren. Of was u het al vergeten? Die heerlijke gemeenschap met Hem.

Is het niet zo dat nu wij het avondmaal niet kunnen vieren, je toch ook weer meer bepaald wordt bij de waarde ervan.

Verlangt u er naar om het avondmaal zo snel als het kan weer samen te vieren?

Omdat je merkt dat je het zo nodig hebt. De gemeenschap met Christus door de prediking van het Woord, maar ook in het avondmaal. Tot versterking van uw geloof.

En ook tot verheerlijking van Hem. Tot aanbidding van Hem die Zijn leven voor u gaf aan het kruis in dat ene en volkomen offer. Tot vergeving van al onze zonden. Zo rijk!

Avondmaalvieren gemeente, kan dan ook niet zonder dat u in aanbidding neerknielt bij Hem. Wanneer u avondmaal viert zonder dat u daarbij Hem aanbidt dan is dat net zo goed verloochening van Christus. Daarom is het ook zo van belang hoe wij avondmaal vieren. Hoe wij komen tot de tafel van de Heere Jezus.

2. De avondmaalsganger en Christus' offer

Want, zo wordt u gevraagd in vraag 81: Voor wie is het avondmaal van de Here ingesteld?

In vraag en antwoord 81 gaat het over de zelftucht, en in vraag en antwoord 82 over de kerkelijke tucht. Als inleiding op wat komen gaat in Zondag 31. Met wie, met wat voor mensen wil de Heere gemeenschap hebben?

Dat moet eerst duidelijk zijn gemeente.

De Heere wil dat zo graag, Hij wil gemeenschap hebben met u, en jou, en mij, aan Zijn tafel. Het is namelijk de tafel van het verbond, waartoe de Here u en jou roept.

Dat roepen van Hem, het nodigen, Zijn belovend spreken begint niet pas nadat u in het openbaar belijdenis hebt gedaan van uw geloof. Nee, dat begon voor de meesten van ons al aan het begin van ons leven.

Doopvont, weet u nog. Helemaal aan het begin van ons leven, voordat wij ook maar iets konden zeggen, sprak God al tegen u en jou zo heerlijk belovend. Daarom jonge mensen volgen jullie catechisatie, onderwijs, zodat ook jullie bij het opgroeien dit roepen van God gelovig leren verstaan en jullie langs die weg, door Christus zelf getrokken, ook komen tot deze tafel van de HERE.

En dan werpt de Heere Jezus geen hoge drempels op om aan te gaan gemeente. Alsof alleen mensen die onberispelijk leven een plaats krijgen aan Zijn tafel. Nee, want wanneer dat het geval was dan zou het avondmaal nooit meer gevierd worden.

Voor wie is het dan? Het is voor zondaren.

Christus heeft het avondmaal ingesteld voor zondaren. Omdat Zijn enige en volkomen offer is voor zondaren.

Je hoeft jezelf niet eerst wat op te knappen gemeente, voordat je tot Christus komt om van Hem alles te vragen wat nodig is voor uw zaligheid.

Voor wie is het avondmaal dan.

Dat is voor zondaren die in geloof hun toevlucht zoeken tot de Here Jezus Christus. Voor hen die daarom vanwege hun zonden een afkeer hebben van zichzelf. Zichzelf. In de zelfbeproeving gemeente, gaat het om uzelf, niet om de ander. Niet omkijken, maar naar binnenkijken.

Een afkeer hebben van jezelf, dat is jezelf zien staan in de spiegel van Gods wet, waardoor je leven en je gedrag ziet door de ogen van God. Waardoor je verdriet en berouw hebt over je zondige ik, over de zonden die je nog dagelijks doet.

En tegelijk toch vertrouwen, dat deze je om Christus wil vergeven zijn, en dat ook de overblijvende zwakheid door Zijn lijden en sterven bedekt is.

Toch vertrouwen gemeente, dat is wat het geloof is. Toch vertrouwen. Arm in mijzelf, en toch ook zo rijk in Hem. Omdat ik rust in Zijn werk. Omdat Ik rust in Christus die in mijn plaats gekruisigd is. En is daar telkens weer opnieuw, na oprecht berouw, vergeving van mijn zonden. Telkens weer.

Want, Zijn offer is volkomen. Is voor al mijn zonden. Op Hem vertrouwen door het werk van de Heilige Geest. Vast en zeker. Niet vanwege mijn prestaties, of omdat ik het er nu zo goed van afbreng in mijn leven.

Maar omdat ik vertrouw op Gods beloften, die in Christus zo heerlijk vast zijn. En daarom vraagt de HERE van u een waar geloof, een oprecht geloof. En dat geloof kan sterk en krachtig zijn. Kan ook zijn dat er een klein, pas begonnen geloof is. Hoe het ook zij. Het ware geloof, rust en vindt houvast in Christus' werk alleen. En daarom, daarin zijn zekerheid vindt.

Niets in mijzelf, maar alles, en dan ook alles, in Hem. Zodat ik daarin rusten kan. Zelfs de zwakheid die nog tegen mijn wil in mij overgebleven is, en waar ik zo mee kan worstelen, zelfs die worden door Hem bedekt.

Ziet u gemeente, het avondmaal is voor zondige, zwakke mensen. De HERE vraagt van u, en van jou, en mij, geen volmaakt geloof om het avondmaal te vieren gemeente. Waarom zou u ook komen, als u volmaakt geloof zou hebben? Dan heeft het ook geen versterking nodig.

Nee, de HERE vraagt uw hart. Een oprecht geloof, gewerkt door de Heilige Geest, en wat in het avondmaal versterkt wordt. En daar verlangen Gods kinderen dan ook naar. Om hoe langer hoe meer hun geloof te versterken en hun leven te beteren. U ziet dat is het leven in dankbaarheid. Een afkeer hebben van jezelf, toch vertrouwen dat deze hun om Christus wil vergeven zijn, en die ook begeren hun leven te beteren.

Herkent u ze: ellende, verlossing en dankbaarheid. Ook hier. Om zo die enige troost in leven en sterven ook aan het avondmaal te smaken, te proeven. Te rusten in Christus' werk.

Ook in de dankbaarheid. Ook ons dankbare leven komt voort uit Christus. Vrucht dragen door Hem. Door de Heilige Geest die je wil, en je verstand en je leven vernieuwt. En waardoor je er meer en meer naar verlangt, om voortaan alleen voor Hem te leven.

En dan komen daar vruchten van dankbaarheid tevoorschijn. Dat kan niet anders. Een goede boom brengt goede vruchten voort. Dat is geen gearriveerd zijn, maar dat is meer en meer afhankelijk leven van Hem. Met vallen en opstaan.

En daarom ook verlangen om in het avondmaal versterking te ontvangen ook voor de verbetering van je leven. Door het geloof steeds meer verbonden worden aan Christus.

Hoe wordt dat zichtbaar? Dat is meer en meer kennis over jezelf, dat is meer en meer kennis over Christus, dat is meer en meer aan Christus gelijkvormig worden. Dat is waar de ware avondmaalsganger naar verlangt.

Dat kennen de huichelaars, de hypocrieten niet. Die doen zich vroom voor. Hebben genoeg aan uiterlijke vormen, maar daar klopt bij hen geen warm hart voor Christus. Maar dat kan niet bestaan voor het aangezicht van God.

Want, waar mensen niet dieper kunnen peilen dan de buitenkant, peilt God wel dieper. Hij ziet het hart aan. Hypocrieten, willen niet dat Christus met Zijn Woord hun hart doorschijnt. Dat Woord moet bij hen niet te dichtbij komen. Bij het hart. Nee, alleen buitenkant.

En tegen hen zegt de HERE als het gaat om het avondmaal. Blijf er van weg. Want, anders haalt u zich door toch te eten en te drinken, een oordeel over u. Worden zij gewaarschuwd. Niet om voor altijd weg te blijven, maar vooral opgeroepen om zich te bekeren tot God.

Er volgt nog een laatste vraag in de Catechismus. Maar mag men ook hen tot dit avondmaal toelaten die zich door hun belijdenis en leven als ongelovigen en goddelozen gedragen?

Nee, want op deze wijze wordt Gods verbond ontheiligd en Zijn toorn over de hele gemeente opgewekt. Daarom is de christelijke kerk verplicht volgens het bevel van Christus en Zijn apostelen, allen die zich als ongelovigen en goddelozen doen kennen, door de sleutels van het koninkrijk der hemelen buiten te sluiten, totdat zij hun leven beteren.

Hier worden dus niet de huichelaars bedoeld. Maar mensen die in goddeloosheid wandelen. In ongeloof. Daarom is er kerkelijke tucht. Wanneer zij aangaan die een goddeloze levenswandel hebben en dan toch aan de tafel van de Heere komen. Dan komt de toorn van God over de gemeente. Omdat Zijn verbond wordt ontheiligd.

Bij huichelaars is het niet zichtbaar, bij hen die in het openbaar in zonden leven wel. Verantwoordelijkheid niet alleen van de kerkenraad, maar van de gemeente als geheel, om daar op toe te zien. En de kerkelijke tucht uit te oefenen. Totdat zij hun leven beteren. Ook de kerkelijke tucht is gericht op het behoud van de zondaar.

Ons behoud. Dat heeft de Heere op het oog. Uw, jouw, mijn behoud. Zodat wij telkens weer, meer en meer rusten in het offer van Christus. Ook nu wij vandaag geen avondmaal kunnen vieren. Toch gelovig rusten in dat enige offer van Christus, voor eens en altijd gebracht.

AMEN